

tilladt at bemærke med Hensyn til denne Gammelskat, som man nu vil sige er en Prioritet: Lad nu være, at den er en Prioritet, fastsat i sin Tid. Til Dels begrundet man det derved, at de Folk, der købe Ejendomme, vide, hvad der hviler paa dem, saa de kunne jo lade være at betale mere derfor, end de kunne regne, at de kunne faa ud af Ejendommene med Fradrag af disse Skatter, der i Djeblikket jo beløbe sig til mere end Renten af en Tredjedel af Ejendommens Værdi. Ja, det kunne de jo; men vi maa erindre, at kun de færreste af Landejendommene ere solgte eller gaa fra Haand til Haand, nej, det er de Besiddelser, der for en stor Del ere Slægtsbesiddelser, som gaa fra Slægtled til Slægtled. Det kan ikke være berettiget altsaa i disse Ejendomme at fastslaa Skatterne som Prioriteter; det er i alle Tilfælde Prioriteter, som i højeste Grad komme til at staa dem, som eje Ejendommene. Og ikke alene er det til Skade for disse Familier og Besiddere, men det maa vel erindres, at for 20 Aar siden, før Møntfodens Forandring, kunde man udrede 1,000 Kr. om Aaret af disse Skatter ved at forsende Produkter, f. Eks. Smør, til England i en Mængde af 800 Bund. Men, skulle de samme 1,000 Kroner udredes i Aar, skal der sendes 1,200 Pfd. Smør afsted, det vil altsaa sige, at Produktionen har maattet forøges med akkurat Halvdelen, for at udrede samme Skat, men saa kan man ikke komme og fortælle, at det er en gammel Prioritet. Nej, Gammelskatten og de fleste andre med den ere i de sidste 20 Aar faktisk stegne med 50 pCt. Det samme gælder om enhver af de Skatter, der ligge paa Hartkornet, Land- og Vigningskat og dem alle. Samtidig med, at de ere fordoblede i nominal Værdi, ere de forøgede endnu en halv Gang i deres virkelige Værdi. Jeg skal erindre om, at hvis man end betragter disse Skatter som fastslaaende, saa er Hartkornskatten stegen i de sidste 30 Aar saaledes, at den nu er det dobbelte, maatte tredobbelte af, hvad den var for en Snæs Aar siden. Da havde man paa Hartkornet en Skat af 10—11 Kr. pr. Td., medens den i Dag er oppe ved 40 Kr., og der er de Kommuner, hvor den er oppe ved 50 Kr. pr. Td. Hartkorn. Og have vi saa ikke samtidig alle maattet bære de indirekte Skatter i fuldt Maal? Hvor meget ere de indirekte Skatter stegne fra 1872 til nu? I 1872 udgjorde de paa § 4 omtrent 22 Mill. Kr., og i Aar ere de oppe mellem 42 à 43 Mill. Kr. Saaledes ere de stegne og til hvad Nytte? Er det til Fordel for Jordbruget og dets Erhvervsfilber, at Skatterne, haade de direkte og de

indirekte Skatter, ere stegne i den Grad? Nej, de ere stegne til Fordel for hele Erhvervslivet i Byerne i en ganske urimelig Grad. Hvorledes kunde der ellers i Byerne her i Landet bygges disse Mæster af Pragtbhænginger, og indarbejdes alle de Institutioner, Foretagender og Industrier, der iværksettes hvert Aar, uden at det kom netop fra Jordbruget, netop fra de voldsomme Beløb, der gaa fra Jordbruget ind til Byerne? — og til Fordel ikke alene for Erhvervslivet i Byerne, men ogsaa til Fordel for hele den store Mængde af Kapitalister og Embedsmænd og andre, som faa deres Renter, deres Gager og deres enorme Stigninger i Lønning fra Jordbruget. Vi have fast Embeder, og det udmærkede Embeder, netop til Fordel for de velstaaende Familier i Byerne. De kunne jo snart ikke levere Sønner nok til at besætte disse Embeder med, — man har endog set, at de have maattet tage Sviger sønner til Hjælp. Jeg haaber, at denne Lov skal blive gennemført, jeg skal naturligvis give den min Tilslutning, som den er, om nødvendigt, men maatte den kunde blive noget bedre i Udvalget. Jeg kunde nok ønske en Ting, og det var, at der i Stedet for 1¼ pCt. af Indtægten, og 0,8 pro mille af Formuen kom til at staa saadant noget som, at foreløbig fastsættes det hertil, men efter f. Eks. Aar 1900 skal det vedtages aarlig paa Finansloven, hvor stor Procenten skal være, saa at der blev Udflugt til, at vi virkelig fik gennemført noget, der var til indgribende Fordel for Hartkornet, thi dette Lovforslag er jo kun et lille Fremstridt. Jeg henstiller det i alt Fald til Overvejelse, om man ikke kunde faa denne lille Vædring. Der er et Spørgsmaal, jeg gerne vilde henhille til den ærede Indenrigsminister med Hensyn til Overførselen til Kommunerne. Det er mig ikke rigtig klart, om alle de Steder, som ikke ere Kobsæder og heller ikke Handelspladser, f. Eks. Struer og lignende Steder, ikke lide nogen Uret; i det Djeblik, man overfører Vigningskatten der paa Kommunerne, ville i disse smaa Kommuner Skatten væsentlig komme til at hvile paa Formue og Lejlighed, og det vil komme til, at gaa ud over en hel Del Smaafolk, forekommer det mig. Jeg tror dog, dette burde tages under Overvejelse. (Der næstkom: Esbjærg?) Ja, Esbjærg vil jo nu vel blive ophøjet til Handelsplads, men jeg er meget glad over, at det ærede Medlem nævner Byen. Jeg plejer ellers i Aar ikke at tale om Esbjærg, thi jeg ved, at, hver Gang der er Lejlighed til det, vil der være et eller andet Medlem, oftest det ærede Medlem, der drager Esbjærg frem, og det er jeg taknemmelig for, det viser, at min Virksomhed her